

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ.2563

People's Opinions toward the Election of the Chief Executive of the Bueng Kan Provincial Administrative Organization, B.E. 2563 (2020)

พัทธนันท์ ตลาดทรัพย์¹ อนุชา นิลประพันธ์¹ และกล้วยไม้ พรหมดี²
Phatthanant Taladsub, Anuchar Ninprapan, and Kluaymai Promdee

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ.2563 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการเก็บรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยสุ่มตัวอย่างแบบง่ายกับประชาชนที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดบึงกาฬที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 9,872 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.15 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.85 อยู่ในช่วงระหว่างอายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.86 รองลงมา อายุระหว่าง 41-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.50 และอายุ 18-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ จำแนกตามอาชีพพบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 27.35 อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 20.57 อาชีพค้าขาย 16.70 ส่วนความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ พบว่า (1) ท่านจะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งครั้งนี้หรือไม่ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.11 ระบุว่า จะไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ขณะที่ ร้อยละ 1.78 ระบุว่า จะไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (2) ท่านชื่นชอบผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายเลขใด พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 26.13 เลือกผู้สมัครหมายเลข 3 รองลงมา ร้อยละ 24.20 เลือกผู้สมัครหมายเลข 2 ร้อยละ 22.54 เลือกผู้สมัครหมายเลข 4 และ (3) เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ร้อยละ 36.35 ระบุว่า พิจารณาจาก “การเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ” รองลงมา ร้อยละ 23.91 ระบุว่า “พิจารณาจากนโยบายที่ดี ชัดเจน และเป็นไปได้”

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของประชาชน การเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สา สังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

Assistant Professor, Department of Social Science, Faculty of Interdisciplinary Studies, Khon Kaen University, Khon Kaen Province.

²อาจารย์ประจำสาขาสังคมศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

Lecturer, Department of Social Science, Faculty of Interdisciplinary Studies, Khon Kaen University, Khon Kaen Province.
Corresponding author e-mail: Somsta@kku.ac.th

ARTICLE HISTORY: Received 28 September 2024, Revised 27 December 2024, Accepted 10 September 2025

Abstract

The objective of this study is to examine public opinion regarding the 2020 election of the Chief Executive of the Bueng Kan Provincial Administrative Organization (PAO). This quantitative research employed a questionnaire as the primary data collection instrument. A simple random sampling technique was used to select 9,872 respondents who were residents of Bueng Kan Province and aged 18 years or older. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency and percentage. The findings indicate that the majority of respondents were female (52.15%), while males accounted for 47.85%. The most represented age group was 30–40 years (33.86%), followed by 41–59 years (25.50%) and 18–29 years (25.00%). Regarding occupation, most respondents worked in agriculture (27.35%), followed by laborers (20.57%) and traders (16.70%). Concerning public opinion on the selection of the PAO Chief Executive, the results show that: (1) most respondents (89.11%) intended to exercise their voting rights in the upcoming election, while only 1.78% stated that they would not vote; (2) in terms of candidate preference, 26.13% favored candidate number 3, followed by candidate number 2 (24.20%) and candidate number 4 (22.54%); and (3) the most cited reason for selecting a candidate was “being a good person with knowledge and competence” (36.35%), followed by “clear, good, and feasible policies” (23.91%).

Keywords: *People’s opinions, Election, Chief executive of Bueng Kan Provincial Administrative Organization*

บทนำ

จังหวัดบึงกาฬเดิมเป็นตำบลหนึ่งในเขตการปกครองของอำเภอยายบุรี จังหวัดนครพนม ซึ่งมีการอำเภอตั้งอยู่ที่บริเวณปากน้ำสงคราม ต่อมาไม่ทราบชัดว่าปีใดที่ทางราชการได้ย้ายที่ว่าการอำเภอมาตั้งที่บึงกาฬจน ณ ริมฝั่งแม่น้ำโขง ตรงข้ามเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปี พ.ศ.2459 ทางราชการ ก่อสร้างที่ว่าการอำเภอขึ้นใหม่ และโอนการปกครองอำเภอยายบุรีมาขึ้นกับจังหวัดหนองคาย ส่วนบริเวณที่ตั้งที่ว่าการอำเภอยายบุรีเดิมนั้น ทางราชการยุบมาเป็นตำบลอยู่ในเขตการปกครอง ของอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม การจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬเป็นความต้องการของประชาชนในพื้นที่มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 เนื่องจากจังหวัดหนองคายมีระยะทางยาวจากเหนือจรดใต้ ประมาณ 330.6 กิโลเมตร ราษฎรที่อาศัยอยู่อำเภอบึงโขงหลง ซึ่งเป็นอำเภอที่ไกลที่สุดต้องเดินทางมาติดต่อราชการระยะทางถึง 238 กิโลเมตร การเดินทางไป-กลับ ทำให้เสียเวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย การบริหารราชการและการแก้ไขปัญหาด้านชายแดนไม่สะดวกและไม่ทั่วถึง การจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬสามารถย่นระยะทางได้ถึง 102 กิโลเมตร ทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายของราษฎร ทั้งนี้ การบริหารราชการในการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้สะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานจังหวัดบึงกาฬ. 2565)

ในปี พ.ศ. 2537 นายสุเมธ พรหมพันธุ์ ห่าว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย พรรคเสรีธรรม ได้เสนอให้จัดตั้งจังหวัดบึงกาฬขึ้น โดยกำหนดจะแยกพื้นที่อำเภอบึงกาฬ อำเภอปากคาด อำเภอโซ่พิสัย อำเภอพรเจริญ อำเภอเซกา อำเภอบึงโขงหลง อำเภอศรีวิไล และอำเภอบุ่งคล้า ออกจากจังหวัดหนองคาย รวมเป็นท้องที่ทั้งหมด 4,305 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรประมาณ 390,000 คน แต่ไม่ผ่านกระบวนการพิจารณาในขณะนั้น โดยกระทรวงมหาดไทย แจ้งผลการพิจารณาว่ายังไม่มีแผนที่จะยกฐานะอำเภอบึงกาฬขึ้นเป็นจังหวัด เพราะการจัดตั้งจังหวัดใหม่เป็นการเพิ่มภาระด้านงบประมาณอีกทั้งยังเป็นการเพิ่มกำลังคนภาครัฐซึ่งจะขัดกับมติคณะรัฐมนตรี โครงการล้งมาเกือบ 20 ปี จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2553 กระทรวงมหาดไทยได้นำเรื่องการจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬเสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง กอรปกับผลการสำรวจความเห็นของประชาชนจังหวัดหนองคายในคราวเดียวกัน ปรากฏว่าร้อยละ 98.83 เห็นด้วยกับการจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬ และต่อมาเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2554 จึงประกาศจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬแยกออกจากจังหวัดหนองคายอย่างเป็นทางการตาม”พระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. 2554” (องค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ. 2567)

สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จัดตั้งตาม พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ.2562) ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง (พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540. 2540) มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ (1) ตราข้อบัญญัติ โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย (2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบคณะกรรมการกำหนด (3) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น (4) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่น (5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่น (6) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล/ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนในการดูแลการจราจรและการรักษาความสงบเรียบร้อย (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/บำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น/จัดการส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษา รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก (8) จัดทำกิจการอื่นใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้น เป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (9) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือ กฎหมายอื่น (ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ.2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2541) ออกตามความใน พระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542) เป็นต้น ซึ่งองค์การบริหารส่วน จังหวัด ถือได้ว่าเป็นท้องถิ่นระดับบน มีบทบาทและอำนาจหน้าที่สำคัญเป็นอย่างมากในการพัฒนา ท้องถิ่น และสามารถกล่าวได้ว่าเป็นส่วนราชการในระดับท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน เข้าใจสภาพ ปัญหา ตลอดจนถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากที่สุดหน่วยงานหนึ่ง

การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากอดีตที่ผ่านมา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องได้รับเลือกจากหัวหน้ากลุ่ม หรือคหบดี ผู้มีอิทธิพล นักการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับท้องถิ่น พ่อค้านักธุรกิจหรือคนที่มาจากพรรคการเมืองที่มีความนิยมในพื้นที่จังหวัดนั้นๆ เป็นหลัก ซึ่งส่งผลทำให้ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างจริงจังเท่าที่ควร และทำให้กลุ่มผู้คุมอำนาจทางการเมืองในจังหวัดถือโอกาสหาประโยชน์จากการรวมกลุ่มกันแสวงหาผลประโยชน์จากการเมืองระดับจังหวัด อยู่ในเฉพาะกลุ่มที่อยู่ใกล้ชิดผู้สมัครและเมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วก็ไม่ได้ใส่ใจความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นเท่าใดนัก แต่ปัจจุบันพบว่า ได้มีกลุ่มการเมืองระดับชาติได้หันมาให้ความสนใจมาเล่นการเมืองในระดับท้องถิ่นมากขึ้น โดยอาศัยคะแนนความนิยมของนักการเมืองในระดับชาติหรือพรรคการเมืองในระดับชาติลงมาสร้างความนิยมในระดับท้องถิ่นกันมากขึ้น (ชูรัตน์ เทียงธรรม. 2564)

อย่างไรก็ตาม คงมีอาจปฏิเสธได้ว่าการศึกษาการเมืองการปกครองไทยที่ผ่านมา ยังมุ่งเน้นไปที่การเมืองระดับชาติเป็นส่วนใหญ่ สิ่งที่ขาดหายไปของภาคการเมืองที่ศึกษากันอยู่ก็คือสิ่งที่เรียกว่า “การเมืองท้องถิ่น” ที่เป็นการศึกษาเรื่องราวของการเมืองที่เกิดขึ้นในอาณาบริเวณของท้องถิ่นที่เป็นจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เป็นภาพคู่ขนานไปกับการเมืองระดับชาติอีกประเภทหนึ่ง เพราะในขณะนี้เวที การเมือง ณ ศูนย์กลางของประเทศกำลังเข้มข้นด้วยการชิงไหวชิงพริบของนักการเมืองในสภา และพรรคการเมืองต่าง ๆ อีกด้านหนึ่งในพื้นที่จังหวัด บรรดาสมัครพรรคพวกและผู้สนับสนุนทั้งหลายก็กำลังดำเนินกิจกรรมเพื่อรักษาสถานะเสียงในพื้นที่ด้วยเช่นกัน และทันทีที่ภารกิจที่ส่วนกลางสิ้นสุดลง การลงพื้นที่พบปะประชาชนตามสถานที่และงานบุญงานประเพณีต่าง ๆ เป็นสิ่งที่นักการเมืองผู้หวังชัยชนะในการเลือกตั้งมีอาจขาดตกบกพร่องได้ (อลงกรณ์ อรรคแสง. 2547: 15-16)

โดยพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ ก่อนที่จะยกฐานะเป็นจังหวัดบึงกาฬและแยกตัวออกจากจังหวัดหนองคาย ตั้งแต่ พ.ศ.2554 เป็นต้นมาพบว่า พรรคการเมืองใหญ่ในระดับชาติ (เดิมพรรคพลังประชาชน ปัจจุบันพรรคเพื่อไทย) มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งผู้นำทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นของจังหวัดบึงกาฬ มาโดยตลอด ซึ่งประชาชนในพื้นที่ยังคงให้ความสำคัญที่ตัวพรรคการเมือง มากกว่านโยบายในการหาเสียง ซึ่งถือเป็นเป็นพฤติกรรมทางการเมืองในอดีต แต่ในปัจจุบันถือเป็นยุคเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประชาชนตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างไปจากเดิม ทั้งการเลือกตั้งผู้นำในระดับชาติและในระดับท้องถิ่นด้วยเหตุนี้ทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรม การตัดสินใจเลือกผู้นำในระดับท้องถิ่นของจังหวัดบึงกาฬ ว่าเหตุผลสำคัญที่ตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นเป็นอย่างไร โดยทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน – 2 ธันวาคม 2563 ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ในวันที่ 20 ธันวาคม 2563

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ

ระเบียบวิธีวิจัย

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ตั้งแต่อายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัด บึงกาฬ จำนวน 328,854 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. 2563)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9,872 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถาม กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 97.0 (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1: เขตเลือกตั้ง จำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง และกลุ่มตัวอย่าง

ที่	อำเภอ	ตำบล เขตเลือกตั้ง	เขตเลือกตั้ง เลือกตั้ง	จำนวนสมาชิก	จำนวนผู้มีสิทธิ์	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
1	เมืองบึงกาฬ	12	5	5	71,266	2,096	21.23
2	เซกา	9	5	5	68,646	2,176	22.04
3	โซพิสัย	7	5	5	49,795	1,520	15.40
4	ปากคาด	6	2	2	33,351	1,024	10.37
5	พรเจริญ	7	3	3	30,394	928	9.40
6	ศรีวิไล	5	2	2	26,740	816	8.27
7	บึงโขงหลง	4	2	2	29,877	912	9.24
8	บึงคล้า	3	1	1	13,095	400	4.05
รวม		53	24	24	323,349	9,872	100.00

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2563)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

เขตพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 8 อำเภอ ประกอบด้วย (1) อำเภอเมืองบึงกาฬ (2) อำเภอเซกา (3) อำเภอ โซพิสัย (4) อำเภอปากคาด (5) อำเภอพรเจริญ (6) อำเภอศรีวิไล (7) อำเภอบึงโขงหลง และ (8) อำเภอบึงคล้า รวมจำนวน 24 หน่วยเลือกตั้ง ครอบคลุม 53 ตำบล 617 หมู่บ้าน (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. 2563)

3. ขอบเขตด้านเวลา

29 พฤศจิกายน – 2 ธันวาคม 2563

4. เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) อาชีพ และ (4) อำเภอ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด บึงกาฬ (อบจ.) ประกอบด้วย (1) ท่านจะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งครั้งนี้หรือไม่ (2) ท่านชื่นชอบผู้สมัคร นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายเลขใด และ (3) เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดบึงกาฬ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสุ่มแบบง่าย ตามสัดส่วน ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามภูมิสำเนาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ ครอบคลุม 8 อำเภอ 24 เขตเลือกตั้ง

5.2 ทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาว่ามีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ หรือไม่ กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบข้อความครบถ้วนทุกข้อหรือไม่ โดยหากแบบสอบถาม ฉบับใดไม่สมบูรณ์จะนำฉบับใหม่ไปแจกเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบให้สมบูรณ์ครบทุกข้อ จนได้ แบบสอบถาม จำนวน 9,872 ฉบับ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 แบบสอบถามส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถาม ประเภทสำรวจรายการ (Check List) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 แบบสอบถามส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ (อบจ.) และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ เป็นแบบสอบถาม ประเภทสำรวจรายการ (Check List) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัย

สำหรับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากถึง 29,274,327 คน จากจำนวน ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 46,573,974 คน หรือเท่ากับ ร้อยละ 62.86 ในส่วนของจังหวัดบึงกาฬ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 323,249 คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 200,628 คน คิดเป็นร้อยละ 62.07 จำนวนบัตรเสีย 9,060 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.52 บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 4,445 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.22 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. 2563)

โดยจังหวัดบึงกาฬ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ออกประกาศ เรื่อง การแบ่งเขตเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ออกเป็น 24 เขตเลือกตั้ง โดยมีสมาชิกเขตเลือกตั้งละ 1 คน ประกอบด้วย (1) อำเภอเมืองบึงกาฬ จำนวน 5 เขตเลือกตั้ง (2) อำเภอเซกา จำนวน 5 เขตเลือกตั้ง (3) อำเภอโซ่พิสัย จำนวน 5 เขตเลือกตั้ง (4) อำเภอพรเจริญ จำนวน 3 เขตเลือกตั้ง (5) อำเภอศรีวิไล จำนวน 2 เขตเลือกตั้ง (6) อำเภอบึงโขงหลง จำนวน 2 เขตเลือกตั้ง (7) อำเภอปากคาด จำนวน 2 เขตเลือกตั้ง และอำเภอทุ่งศรีบัว จำนวน 1 เขตเลือกตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. 2563) ส่วนรายชื่อผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ประกอบด้วย (1) นายอภิเดช รักษาโหม หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร 1 (2) ว่าที่ร้อยตรี ภูมิพันธ์ บุญมาต่น หมายเลขประจำตัว ผู้สมัคร 2 (3) นางแว่นฟ้า ทองศรี หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร 3 (4) นายพิพนธ์ คนขยัน หมายเลข ประจำตัวผู้สมัคร 4 และ (5) นายณัฐพล เนื่องชมภู หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร 5 (องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดบึงกาฬ. 2563ก)

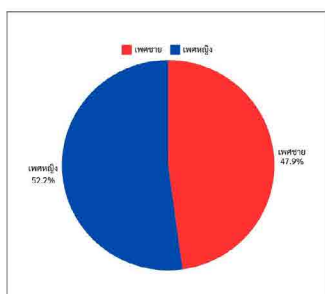
ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด บึงกาฬ (อบจ.) และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ในวันที่ 20 ธันวาคม 2563 ดังนี้

1. ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

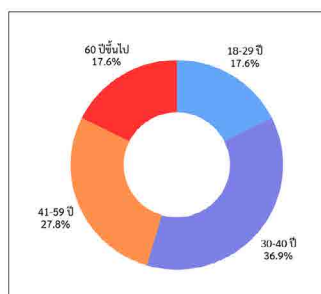
1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 52.15 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 47.85 เป็นเพศชาย
 1.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 33.86 อยู่ในช่วงระหว่างอายุ 30-40 ปี รองลงมา ร้อยละ 25.50 อายุระหว่าง 41-59 ปี ร้อยละ 25.00 อายุ 18-29 ปี และ ร้อยละ 16.15 อายุ 60 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

1.3 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 27.35 ประกอบอาชีพเกษตรกร รองลงมา ร้อยละ 20.57 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 16.70 ประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 12.75 เป็นนักเรียนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 12.51 เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 3.30 และอื่น ๆ ตามลำดับ

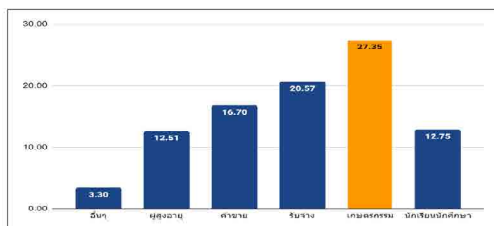
1.4 จำแนกตามอำเภอ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 22.04 อาศัยอยู่ในอำเภอเซกา รองลงมา ร้อยละ 21.23 อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ ร้อยละ 15.40 อาศัยอยู่ในอำเภอโซ่พิสัย ร้อยละ 10.37 อาศัยอยู่ในเขตอำเภอปากคาด ร้อยละ 9.40 อาศัยอยู่ในเขตประจักษ์ ร้อยละ 9.24 อาศัยอยู่ในเขตอำเภอวังยาง ร้อยละ 8.27 อาศัยอยู่ในอำเภอศรีวิไล และ ร้อยละ 4.05 อาศัยอยู่ในเขตอำเภอบุ่งคล้า ตามลำดับ

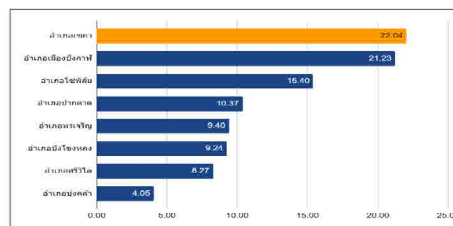
(ก)

(ข)

(ค)

(ง)

ภาพประกอบที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม

(ก) เพศ (ข) อายุ (ค) อาชีพ และ (ง) อำเภอ

2. ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ (อบจ.) และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ

2.1 ท่านจะไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งครั้งนี้หรือไม่ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.11 จะไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ขณะที่ ร้อยละ 1.78 ระบุว่า จะไม่ไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และร้อยละ 9.11 ระบุว่า ไม่แน่ใจว่าจะไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2: จำนวน และร้อยละ การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งในครั้งนี้นหรือไม่

การไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเพื่อเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ในวันที่ 20 ธันวาคม 2563	จำนวน	ร้อยละ
ไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	8,797	89.11
ไม่ไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	176	1.78
ไม่แน่ใจว่าจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่	899	9.11
รวม	9,872	100.00

2.2 ท่านชื่นชอบผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายเลขใด พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 26.13 เลือกเบอร์ 3 รองลงมา ร้อยละ 24.20 เลือกผู้สมัครเบอร์ 2 ร้อยละ 22.54 เลือกผู้สมัครเบอร์ 4 ร้อยละ 16.9 เลือกผู้สมัครเบอร์ 1 ร้อยละ 11.06 เลือกผู้สมัครเบอร์ 5 และร้อยละ 0.41 ยังไม่แน่ใจว่าจะเลือกใคร (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3: จำนวน และค่าร้อยละ ผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬที่ท่านชื่นชอบ

ผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ หมายเลขใดที่ท่านชื่นชอบ	จำนวน	ร้อยละ
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร 1	1,539	16.29
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร 2	2,389	24.20
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร 3	2,580	26.13
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร 4	2,225	22.54
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร 5	1,132	11.47
รวม	9,872	100.00

2.3 เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.35 ระบุว่า พิจารณาจาก “การเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ” รองลงมา ร้อยละ 23.91 ระบุว่า “พิจารณาจากนโยบายที่ดี ชัดเจน และเป็นไปได้” ร้อยละ 11.75 ระบุว่า “พิจารณาจากผู้สมัครมีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จัก” ร้อยละ 7.88 ระบุว่า “พิจารณาจากคุณสมบัติผู้สมัครที่ ใจถึง ฟังได้” ร้อยละ 7.71 ระบุว่า “พิจารณาจากผู้สมัครที่สังกัดพรรคหรือกลุ่มการเมืองที่ท่านชื่นชอบ” และร้อยละ 7.62 ระบุว่า “พิจารณาจากผลงานที่ผ่านมาดี” (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4: เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ

เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ในวันที่ 20 ธันวาคม 2563	จำนวน	ร้อยละ
นโยบายดี ชัดเจน และเป็นไปได้	2,360	23.91
เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ	3,598	36.45
มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก	1,160	11.75
ใจถึง พึ่งได้	778	7.88
คนคุ้นเคย และเป็นกันเอง	681	6.90
ผลงานที่ผ่านมาดี	752	7.62
สังกัดพรรค หรือ กลุ่มการเมืองที่ชื่นชอบ	761	7.71
รวม	9,872	100.00

อภิปรายผล

หลังรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ประเทศไทยว่างเว้นจากการเลือกตั้งตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นมานานหลายปี การเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (นายก อบจ.) และ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (สมาชิกสภา อบจ.) เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2563 นับเป็นการเลือกตั้งตำแหน่งในระดับท้องถิ่นครั้งแรกที่จัดให้มีขึ้นหลังรัฐประหารข้างต้น เดิมทีมีข่าวว่าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะจัดให้มีการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นเป็นการชิมลางก่อนที่จะมีการเลือกตั้งระดับชาติ แต่อาจเป็นเพราะเห็นว่าการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นก่อนจะทำให้การควบคุมการเลือกตั้งระดับชาติทำได้ยาก โอกาสแพ้จะมีมาก เพราะปล่อยให้ฝ่ายค้านมีโอกาสเตรียมความพร้อมรับมือการเลือกตั้งระดับชาติที่จะมาถึง การเลือกตั้งครั้งนี้ได้รับความสนใจจากประชาชนไม่น้อย ทั้งฝ่ายที่ต้องการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น นายก อบจ. และ สมาชิกสภา อบจ. และฝ่ายผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ดังปรากฏว่าในส่วนของผู้สมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่ง นายก อบจ. เป็น จำนวน 335 คน ขาดคุณสมบัติ ถูกตัดสิทธิ์ไป 4 คน เหลือ 331 คน โดยตำแหน่งที่เปิดให้มีการแข่งขัน คือ 76 ตำแหน่ง ใน 76 จังหวัด ผู้สมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่ง สมาชิกสภา อบจ. จำนวน 8,186 คน ขาดคุณสมบัติถูกตัดสิทธิ์ไป 116 คน เหลือ 8,070 คน โดยตำแหน่งที่เปิดให้มีการแข่งขัน จำนวน 2,312 ตำแหน่ง ใน 76 จังหวัด ยกเว้น กรุงเทพมหานครที่ไม่มี อบจ. (นิยม รัฐอมฤต. 2563)

สำหรับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศ มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากถึง 29,274,327 คน จากจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 46,573,974 คน หรือเท่ากับ ร้อยละ 62.86 ในส่วนของจังหวัด บึงกาฬ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 323,249 คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 200,628 คน คิดเป็นร้อยละ 62.07 จำนวนบัตรเสีย 9,060 ใบ คิดเห็นร้อยละ 4.52 บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 4,445 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.22 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. 2563)

โดยจังหวัดบึงกาฬ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ออกประกาศ เรื่อง การแบ่งเขตเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ออกเป็น 24 เขตเลือกตั้ง มีสมาชิกเขตเลือกตั้งละ 1 คน ประกอบด้วย (1) อำเภอเมืองบึงกาฬ จำนวน 5 เขตเลือกตั้ง (2) อำเภอเซกา จำนวน 5 เขตเลือกตั้ง

(3) อำเภอโซ่พิสัย จำนวน 5 เขตเลือกตั้ง (4) อำเภอพรเจริญ จำนวน 3 เขตเลือกตั้ง (5) อำเภอศรีวิไล จำนวน 2 เขตเลือกตั้ง (6) อำเภอวังยาง จำนวน 2 เขตเลือกตั้ง (7) อำเภอปากคาด จำนวน 2 เขตเลือกตั้ง และอำเภอทุ่งศรีบัว จำนวน 1 เขตเลือกตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2563) ส่วนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ประกอบด้วย (1) นายอภิเดช รักษาโณ หมายเลข 1 (2) ว่าที่ร้อยตรี ภูมิพันธ์ บุญมาตุ่น หมายเลข 2 (3) นางแว่นฟ้า ทองศรี หมายเลข 3 (4) นายพิพนธ์ คนขยัน หมายเลข 4 และ (5) นายณัฐพล เนื่องชมภู หมายเลข 5 (องค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ, 2563)

ประเด็นการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง “ท่านจะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งครั้งนี้หรือไม่” พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 89.11 จะไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น แสดงให้เห็นว่า ประชาชนตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง การตื่นตัวทางการเมือง รวมถึงการมีส่วนร่วมในทางการเมืองเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ ภารดี ชินโซ สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา และสุรพล พรหมกุล (2566) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัย จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัย จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.00$) ด้านรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.00$) และสอดคล้องกับ พระสมุห์เจนวิทย์ ธรรมรส (2562) ที่ศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ในจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และยังสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ โชติจรัสเกียรติ (2558) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มตัวแปรต่างมีความตื่นตัวในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ใกล้เคียงกัน ยกเว้นกลุ่มตัวแปรที่ไม่มีอาชีพจะตื่นตัวน้อยที่สุด และยังสอดคล้องกับ นิชาณัฐ ญ นคร และ ยุวัฒน์ วุฒิมณี (2567) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการแสดงออกทางประชาธิปไตยของประชาชนเจนเนอเรชั่น Z กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมในการแสดงออกทางประชาธิปไตย ของประชาชนเจนเนอเรชั่น Z กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

ประเด็น “ผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ชื่นชอบหมายเลขใด” พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 26.13 เลือกเบอร์ 3 ซึ่งเป็นผู้สมัครจากพรรคการเมืองใหญ่ในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ เป็นพรรคที่มีชื่อเสียง สามารถนำนโยบายมาผลักดันการพัฒนาในพื้นที่ จนมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เช่น การผลักดันการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว 5 (บึงกาฬ-บอลิคำไซ) สนามบินบึงกาฬ โครงการก่อสร้างถนนตัดใหม่สายอุดรธานี-บึงกาฬ เป็นต้น สอดคล้องกับ บุญนุช ดิษฐทองคำ และเกษภา ผาทอง (2567) การตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบายของพรรคการเมือง และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองและผู้สมัคร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กรวิทย์ เกษกลาง และ วัฒนานนทชิต (2566) ที่ได้ศึกษา การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ของประชาชนมุสลิมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่อยู่ในระดับมาก 2 ปัจจัย คือ ด้านพรรคการเมืองที่ ส.ส. สังเกต ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.971) ด้านหาเสียงและประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.939)

ประเด็น “เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกนายกองคการบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ” ประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า พิจารณาตัดสินใจเลือกจาก “การเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ” ร้อยละ 36.35 รองลงมา “พิจารณาจากนโยบายที่ดี ชัดเจน และเป็นไปได้” ร้อยละ 23.91 แสดงว่าประชาชนให้ความสำคัญกับตัวแทนที่เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ รวมถึงนโยบายที่ดี ชัดเจน ความเป็นไปได้ มากกว่า ผู้สมัครมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก หรือผู้สมัครที่สังกัดพรรคหรือกลุ่มการเมืองที่ชื่นชอบ ถือเป็นการตัดสินใจในการพิจารณาอย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับ ศุภกร บัวติก เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา และวัชรินทร์ สุทธิชัย (2566) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลกองนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย พบว่า ระดับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อเสนอแนะว่า ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น คือ ต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ด้วยหลักการและเหตุผล มีประสบการณ์และมีความชำนาญในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นบุคคลที่เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด มีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่นที่ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน เป็นผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการทุจริต ต้องเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นบุคคลที่ออกพื้นที่พบปะกับชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับ สุณา ผาด่านแก้ว (2566) ศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติผู้สมัคร ได้แก่ เป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และ กิตติกร กอบเงิน และวัลลภ พิริยวรรณ (2566) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2566 กรณีศึกษา อำเภอเมืองแพร่ พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจสำคัญ 1 ใน 6 ปัจจัยคือ การตัดสินใจในการพิจารณาอย่างมีเหตุผล ด้วยปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีอยู่ในขณะนั้น เพื่อการชี้ขาดตัวเลือกเพียงตัวเลือกเดียว จากหลาย ๆ ตัวเลือกเพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เลือกได้มากที่สุด และ สอดคล้องกับ ยุพิน บุญยัง และพลอยชนกวรรณ หวังผล (2565) ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยที่ 3.70 (S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ อันดับแรก ด้านการเสนอนโยบายของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ย 4.38 (S.D.= 4.13) รองลงมาคือ ด้านการทำหน้าที่ของพลเมือง ค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D.= 0.61) และด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัครค่าเฉลี่ย 3.66 (S.D.= 0.32)

สรุป

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ คณะผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ตั้งแต่อายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 9,872 คน ครอบคลุม 8 อำเภอ 24 เขตเลือกตั้ง สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถาม ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ในวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.2563 ก่อนการ

เลือกตั้ง 20 วัน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 89.11 จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนเหตุผลที่ตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.35 ระบุว่า พิจารณาจากตัดสินใจเลือกจาก “การเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ” และ “พิจารณาจากนโยบายที่ดี ชัดเจน และเป็นไปได้” คิดเป็นร้อยละ 23.91 ส่วน 2 เหตุผลที่ประชาชนคิดว่าไม่ส่งผลต่อการพิจารณาตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในครั้งนี้ ได้แก่ “คนคุ้นเคยเป็นกันเอง” คิดเป็นร้อยละ 6.90 และ “ผลงานที่ผ่านมาดี” คิดเป็นร้อยละ 7.62

และวันที่ 21 ธันวาคม เวลา 08.00 น. ผู้สื่อข่าวรายงานว่า วานนี้ตั้งแต่เวลา 17.00 น. หลังปิดหีบเลือกตั้งนายก อบจ. และส.อบจ.บึงกาฬ และมีการนับคะแนนภายในหน่วยเลือกตั้ง ก่อนจะนำมารวบรวมและส่งหีบบัตรเลือกตั้งให้กับเจ้าหน้าที่กรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดบึงกาฬ ท่ามกลางอากาศที่หนาวเย็น โดยทุกอำเภอใช้เวลาตรวจนับคะแนน และส่งคะแนนรวมให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ โดยใช้เวลานานกว่า 7 ชั่วโมง จนกระทั่งเวลา 03.00 น. ได้ผลการนับคะแนนการเลือกตั้ง นายก อบจ.บึงกาฬ อย่างไม่เป็นทางการ ลำดับที่ 1 ได้แก่ ผู้สมัครหมายเลข 3 นางแว่นฟ้า ทองศรี จากกลุ่มนครนาคา ที่มีแรงผลักดันจากพรรคภูมิใจไทย เรียกได้ว่าทุบทุกลดที่มีการเลือกตั้งมาด้วยคะแนนเสียงทั้งห้าคู่แข่งแบบขาดรอย 105,478 คะแนน ลำดับที่ 2 ผู้สมัครหมายเลข 2 ว่าที่ร้อยตรี ภูมิพันธ์ บุญมาตุ่น จากคณะก้าวหน้าได้ 34,917 คะแนน ลำดับที่ 3 ผู้สมัครหมายเลข 4 นายนิพนธ์ คนขยัน จากกลุ่มเพื่อไทยบึงกาฬและเป็นอดีตนายก อบจ. บึงกาฬ มาแล้ว 9 ปี ได้ 26,274 คะแนน ลำดับที่ 4 ผู้สมัครหมายเลข 1 นายอภิเดช รักษาโสม จากพรรคเพื่อไทยได้ 15,001 คะแนน และลำดับที่ 5 ผู้สมัครหมายเลข 5 นายนิรุฒ พลเนื่องชมภู อดีตสว.บึงกาฬ ได้ 9,401 คะแนน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ. 2563ข)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563 ที่ผ่านมา ยังพบข้อร้องเรียนว่ามีการทุจริตการเลือกตั้ง เช่น การแจกเงินเพื่อซื้อคะแนนเสียง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ส่วนราชการในพื้นที่ ควรสื่อสารให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ ไม่รับสินบนเพื่อลงคะแนน (เงินไม่มากไม่เป็น) และควรมีระบบกลไก ในการจัดการปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงอย่างเป็นรูปธรรม

2. การพัฒนาท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนคนในพื้นที่ได้บริหารจัดการตนเอง แต่กลับพบว่าผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่วนใหญ่ยังคงยึดโยงและได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองในระดับชาติ คนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถ ที่ไร้สังกัดพรรคสนับสนุน อาจมีโอกาสน้อยมากที่จะชนะการเลือกตั้งและเข้ามาบริหารงานท้องถิ่น รัฐควรมีแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันอย่างเท่าเทียมของผู้แทนที่จะอาสาเข้ามาทำงานในระดับท้องถิ่น เช่น ห้ามใช้ชื่อหรือข้อความที่บ่งบอกว่าผู้สมัครคนนั้น ๆ เป็นตัวแทนหรือได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองใด เพื่อให้การเมืองในระดับท้องถิ่นมีความเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซงจากการเมืองในระดับชาติอย่างแท้จริงต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมประเด็นบทบาทของพรรคการเมืองในระดับชาติ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือไม่
2. ประชาชนส่วนมากยังพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นที่สังกัดพรรคการเมืองขนาดใหญ่ มีความรู้ ความสามารถ มากกว่า พิจารณาจากนโยบายที่ดีและเป็นไปได้ ควรศึกษาประเด็น ความรู้ ความเข้าใจของประชาชนในจังหวัดบึงกาฬกับการพัฒนาการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กรวิทย์ เกาะกลาง และ วัฒนา นนทชิต. (2566). การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ของประชาชนมุสลิมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. **วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์**. 7(1): 52-70.
- กิตติกร กอบเงิน และวัลลภ พิริยวรรณ. (2566). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2566. **วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น**. 5(7): 438-447.
- เกรียงศักดิ์ โชติจรุงเกียรติ. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. **วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล**. 1(1): 50-63.
- ชูรัตน์ เทียงธรรม. (2564). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารจังหวัดยโสธร: กรณีศึกษาในเขตเทศบาลตำบลกุดชุมพภูมิพัฒนา อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร. **วารสารวิชาการรัตนบุศย์ (Ratanabuth Journal)**. 3(1): 1-12.
- ณิชาณัฐ ณ นคร และ ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2567). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการแสดงออกทางประชาธิปไตยของประชาชนเจนเนอเรชั่น Z กรุงเทพมหานคร. **วารสารวิชาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**. 11(1): 78-87.
- นิยม รัฐอมฤต. (2563). การเลือกตั้ง อบจ. 2563. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2567, จาก https://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B9%89%E0%B8%87_%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%88._2563
- ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ. (2567, 28 กันยายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 137 ตอนที่ 76 ก หน้า 108-110.
- ปยุตนุช ดิษฐทองคำ และเกษภา ผาทอง. (2567). การตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร. **วารสารมณีเชษฐารามวัดจอมมณี**. 7(3): 758-777.
- พระสมุทรเจนวิทย์ ธรรมรสี. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562. **เสฐฐวิทย์ปริทัศน์**. 2(3): 1-12.
- ภารดี ชินโซ สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา และสุรพล พรหมกุล. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น**. 10(3): 111-122.

- ยุพิน บุญยัง และพลอยชนกวรรณ หวังผล. (2565). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การส่วนตำบลคูเมืองอำเภอมหาชนะชัยจังหวัดยโสธร. **วารสารวิชาการรัตนบุศย์ (RATANABUTH JOURNAL)**. 4(1): 1-9.
- ศุภกร บัวติก เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา และวัชรินทร์ สุทธิชัย. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลกองนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. **Journal of Modern Learning Development**. 8(6): 28-42.
- สุณา ผาด่านแก้ว. (2566). “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นกรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”. **วารสารวิชาการสังคมมนุษย์**. 13(2): 25-46.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2563). การใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดวันที่ 20 ธันวาคม 2563. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2567, จาก https://www.ect.go.th/ect_th/th/db_119_ect_th_download_17
- สำนักงานจังหวัดบึงกาฬ. (2565). แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565) ฉบับบททวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2567, จาก <https://proxy.gdcatalog.go.th/https://buengkan.gdcatalog.go.th/dataset/4116382a-134b-468f-a2c0-540fffa5b734/resource/1fade88f-1384-4d57-8b6c-02e3bbe48597/download/buengkan.pdf>
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ. (2567). ประวัติจังหวัดบึงกาฬ. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2567, จาก <https://buengkanpao.go.th/about/01/01>
- _____. (2563ก). ประกาศผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เรื่อง ชื่อผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2567, จาก <https://buengkanpao.go.th/public/file/2020/11/Nayok.pdf>
- _____. (2563ข). ผลการนับคะแนนเลือกตั้ง อบจ.บึงกาฬ อย่างไม่เป็นทางการ. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2567, จาก https://buengkanpao.go.th/news_page/387
- อลงกรณ์ อรรคแสง. (2547). สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย หมวดที่ 3 พัฒนาการและรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทย ลำดับที่ 2 องค์การบริหารส่วนจังหวัด. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส จำกัด.